

รายการ : หนังสือปิดาทักกับ สนช.

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เพื่อให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
สามารถใช้สกุลเงินต่างประเทศในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล)

โดย : นางสาวสมสมร นาคนาค นิตกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี
ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่
๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล
ดังนี้

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการคำนวณเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตรา
ต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี หรือที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบ
ระยะเวลาบัญชีเป็นเงินตราไทย

(๒) เพิ่มหลักเกณฑ์สำหรับการคำนวณและชำระภาษีของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ที่ใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรฐานการบัญชีได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้กิจการที่มีธุรกรรมทางการเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ
บางกรณีสามารถเลือกใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสกุลเงินอื่นนอกจากเงินตราไทยได้
ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติจัดเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสอดคล้องกับมาตรฐาน
การบัญชี อันจะส่งผลเป็นการเพิ่มความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลดต้นทุนของผู้ประกอบการ
และจูงใจให้มีการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศและบริษัทการค้าระหว่างประเทศในประเทศไทย
มากยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ของประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับการใช้สกุลเงินอื่นนอกจากเงินตราไทย
เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน อัตราแลกเปลี่ยนสำหรับการคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา
ทรัพย์สิน หรือหนี้สิน และวิธีการคำนวณและการชำระภาษีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ที่ใช้เงินตราต่างประเทศเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในส่วนของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี โดยเพิ่มวิธีการคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินเป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

๑.๓.๒ ยกเลิกการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในส่วนของการคำนวณราคาทุนของสินค้าเป็นเงินตราต่างประเทศ ที่ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในท้องตลาดของวันที่ได้สินค้ามา หรือตามอัตราทางราชการ

๑.๓.๓ เพิ่มหลักเกณฑ์การใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) กำหนดให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้เงินตราสกุลอื่น นอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน สามารถแจ้งต่ออธิบดีเพื่อใช้เงินตราสกุลดังกล่าวในการจัดทำบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน หรือบัญชีรายรับก่อนหักรายจ่าย รวมถึงการคำนวณกำไรสุทธิหรือยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ และการคำนวณจำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องเสียได้ และกำหนดให้การประเมินภาษีและการแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องชำระต้องชำระเพิ่มเติมหรือได้รับคืน รวมทั้งการคำนวณเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม และการปฏิบัติการอื่นใดของเจ้าพนักงานประเมินกับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้เงินตราสกุลอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน ต้องดำเนินการโดยใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หนี้สิน และรายการอื่น ๆ ในงบการเงิน ในวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีที่ใช้สกุลเงินอื่นนอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน หรือจากการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน

๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี และที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้เงินตราสกุลอื่นเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยมีให้นำมาตรา ๖๕ ทวิ (๕) มาใช้บังคับ แต่ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑) การคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้เลือกใช้วิธีการคำนวณอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ใช้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ แต่ในกรณีมีส่วนใดที่ไม่อาจคำนวณตามอัตราดังกล่าวให้ขออนุมัติต่ออธิบดีเพื่อใช้อัตราอื่นเฉพาะส่วนนั้นได้

- ใช้วิธีการอื่นซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชี ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

๓.๒) การคำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาตามราคาตลาดในวันที่รับมาหรือจ่ายไปนั้น

๔) กำหนดการชำระภาษีและการคืนเงินภาษีในกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้เงินตราสกุลอื่นเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานให้ใช้เงินตราไทย โดยให้คำนวณค่าตามอัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ ในวันทำการสุดท้ายก่อนวันชำระภาษีหรือก่อนวันที่ผู้มีอำนาจอนุมัติให้คืนเงินภาษี

๕) กำหนดให้ผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน หรือจากการคำนวณค่าของสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นเงินตราไทยเพื่อชำระภาษีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ใช้เงินตราสกุลอื่นเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานไม่ให้ถือเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ

๑.๓.๔ กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๓ และมาตรา ๕ ให้ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๑.๓.๕ กำหนดให้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกลบเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในคราวการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๒/๒๕๖๑ ในวันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้โดยตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๕ คน กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

หากท่านผู้ใดประสงค์รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภาและหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕